

มารีศ

มารีศ เป็นบุตรของ นางกากนาสูร และเป็นน้องสาวของ หากมารีศได้บัพญาภิกับ ทศกัณฐ์ จะเป็นญาติในชั้นนี้ มารีศมีเมียชื่อ นางเชษฐา

มารีศบุตรอุปถัมภ์

กากนาสูร

ชาวเมืองศรีกา

อย่างนี้

มิ่งกุฎโสดา

ตามกัณฐ์ ข้างแอ

ชีพละบัดคราเมื่อได้

ตามกัณฐ์ตามกัณฐ์

เมื่อนางกากนาสูร แม่ของมารีศถูก พระราม และ พระลักษมณ์ ฆ่าตาย ก็ร่วมมือกับพี่สาวตามไปแก้แค้น แม้สาวจะถูกพระรามฆ่าตายอีก แต่เมื่อมารีศมองเห็นพระรามมีสิทธิ์รู้ว่าเป็น พระนารายณ์ จึงรับหนิไปได้

ต่อมาเมื่อทศกัณฐ์ต้องการจะไปลัก นางสีดา จากพระราม จึงได้บังคับให้มารีศแปลงกายเป็นนางของเพื่อล่อลวงนางสีดา เมื่อนางสีดาเห็นก็บังเกิดความรักใจ จึงให้พระรามไปลักนางของมาให้

จึงมีพระราชบรรหาร

แก้มาริตมารยักษิ

บัดนี้พิน้องสองชี

กับนารีหนึ่งชี้อสัตตา

มาอยู่ทีโคทาสาคร

ตัดกรนางล้ำนักษา

ทั้งทษณโชรตรีเศียรอุดรา

มันล้าางชี้อาบรรลัย

ครั้นจะ ไปพิฆาตพาดพัน

จะมีเกียรติยศนั้นก็หาไม่

จึ่งจะผลาญด้วยการกลใน

ให้มันได้ทุกข์แสนหาญ

ทำนองจ่าแฉ่งเป็นกลางทอง

พิณพรรณพุดผ่องจ่ารัสศรี

ไปยังอรัญญิ

ส่อลอลงเทวี่ด้วยมารยา

ให้นางมีจิตพิศสง

ดุ่มหลงในกลยักษิ

แล้วทำเดินร้ายขยา

แทบไถลัศลาธรไท

แม้ว่าสักขมณรามไปตามกลาง

เราจะสักนางมาให้ได้

ตัดทำนองเร่งรีบไป

อย่าช้าแต่ในเดดานี้ ๆ

ฯ ๑๔ คำ ฯ

บทกลอน : เรืองรามเกียรติ์

ผู้แต่ง : จินตภาณีสมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี และ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

มารีตต์ละครในรามเกียรติ์ ลำดับ ๑๙

โดย นักกอลน KU ๒๗

มารีต

ขออภัยล่วงหน้า ทำความ รามเกียรติ์

ยักขวิปเตียร ทศกัณฐ์ ราชันย์กษ

สั่งให้นาง กากนาสูร สมนนบดี

เข้าโฉมดี ภาตรมศรี ฤาษีชีไพร

ทำทศรถ โปรดบัญชา ราชกุมาร

คือลักษมณ์ราม ตามตำนาน มารดา

กากนาสูร สุณิชีวา สิทธาพันภัย

ความแค้นใจ คงไว้ ฝ่ายเธอ

กากนาสูร คุณมารดา ใญ่

พิชิต มารีต คิดแค้นหนา

โกรธราชมลักษมณ์ หักหาญ ชีวันมารดา

ใญ่ พลาดท่า ชีวารณ

แสนสองเท่า รุมเร้า ทำมารีต

เข้าประชิด พระราม กรำดม

ล่องรู้ดา พระราม เทวสิทธิ์

จึงพลันจร หนีไกล ไปราวี

ยักษมาริต ญาติสนิท ทศกัณฐ์
เครือญาติทำน พ้นน้ำ พระยายักษ์
มีแม่นาง เจษฏา ยักขาไธวั
มเหสี เจ็ดฉาย ขวัญใจอุตรา

ทศกัณฐ์ ทะยานใจ ใครเทวี่
มเหสี พระราม พันทิปา
ตั้งมาริต กรัดกราย ส่ายมารยา
แปลงกายา เป็นกลางทอง ห่องพนาสี

ชุดประสังค์ หวังโฉมยง องค์สีดา
พิงพลใจ ไขว่คว้า กายากลางศรี
เพื่อละให้ รามลักษมณ์ อากุณฐี
สร้างโอภาสเทวี ไม่มีขย

อันที่จริง มาริต จิตขยาด
แต่ไม่อาจ ชัดยุติ บัณฑิต
แปลงกายคล้าย กลางทอง ย่องเหาะไพร
ทำตกลใจ ใญ่กัณฐี นางสีดา

เด่นกระโจน โชนัน ตรีวิญญู
อนาสี สีธรรม์ สมนานหั่ว
กัมเจยลัม ชิมมร ๔ หญาตตรวดดา
ย่อนัยดา สีดา อรไท

ฝ่ายสัตตา ยາใจ ใคร่กลางทอง
จึงขอร้อง พระราม ตามกลางให้
แม่พระราม เลิศล้ำ รู้ความนัย
ออกตามกลาง กลางไพร กลายเป็นอุตุรี

ธ แผลงศร บวรฤทธิ ปลิดชีวา
อุตุรี มาริต กรัดเสียงถี่
ให้คล้ายเสียง เสียงราม กระหน่ำดสี
ว่ากลางนี้ ที่จริง ยิ่งยักษมาร

จำแดงกาย ให้เห็น เช่นกลางป่า
ให้พียา งามศัลลา งามศรีมธธาน
น้องคงมา ร้อมด้วย ขวดยจับมัน
รับมาพลัน ก่อหมัน ถิ่นไกล

แผลดุดเสียง เสียงราม อดบคำดุด
ชีพดุด หยุตดง ปลิดปลงสลาย
นี้คือความ พยายาม ทำอุบาย
สมพระทัย ทดกัณฐ์ ราชันอุตุรี

ผู้ประพันธ์ : อติตย์พันธ์ ธรรมอติตย์

ตัวละคร อีกหนึ่ง ซึ่งละเอียด
เรื่องราวเกียรติ ใกล้เคียง ให้ศึกษา
ตระกูลยักษ์ จักเผย แอ้งอีกครา
เป็นบุตรนาง...ภาภนา...สุริย์

ภายหลัง นางผอง ยองใยนัก
เป็นเครือญาติ ทศพิภพ เจ้าักษ์
สวาท...ผู้จุดัน...นั้นเป็นพี่
นางเจษฏา...บิษสุริ...คือกริยา

อุดมมณู สวมกสิบ จีบสุดด้วย
ถึงพร้อมด้วย อำนาจ ลาสนา
เพราะศักดิ์ที่ โตเด่น เป็นถึงหน้า
ของเจ้ากรุง...องกา...ราชธานี

มาร์คแสน...คั่งแค้น...แน่นดูรา
เมื่อภาภนาสุริ มารดา เสียทำน
ถูกลักขโมยรอม ทำหั้น บั่นขี้ด
เศร้าโศก มหันต์ เกินบรรยาย

ร่วมทัพกับ...สวาท...สุโขทัย
เข้าปะทะ รบพุ่ง ตามมุ่งหมาย
กลับต้องมา...เสียที...ด้วยพิฆาย
ชีพวางวาย เพราะลักขโมยรอม ข้าน่าดู

ด้วยมาริต...มองข้า...จนเจ้า ได้
ว่าพระราม คือนารายณ์ ไม่คิดสู้
เพราะเกรงกลัว บารมี ที่จิตชู
จึงหนีหาย...ไกลสุดกู่...ด้วยรู้ดี

เมื่อทศกัณฐ์...มันมุ่ง...พุ่ง ไปสู่
อภินางสีดา มาเคียงคู่ อยู่ข้างที่
ตั้งมาริต...แปลงกาย...ในทันที
เป็นมฤคิ...กลางทอง...ผ่องกายา

เดินกรัดกราย ย้ายเฮี้ยว ขำเสียวแฉ
เฝ้าชะแฉ...กู่เพรียก...ดูละเหิงหา
เมื่อได้มอง...ต่องูตี...นางสีดา
เอ๋ยวาวา ขอพระราม ตามจับที่

รู้ว่ายักษ์ แปลงกาย หวังร้ายขัด
ไม่เอายากขัด...สีดา...มารคิ
ด้วยรักเธอ เสมอชีวิต จิตใจมี
สิ่งใดที่...นางปอง...สนองพลัน

พระราม ตามกลาง ด้วยตั้งใจ
นำมาให้...สีดานี้...ที่มุ่งมัน
เจอปัญหา อุปสรรค จักฝ่าฟัน
ขอสร้างฝัน นั้นให้ กลายเป็นจริง

ห้องแฉนห้อง ลีดา จำคณา ไค
ตามกลาง ไป ให้เจ้า เสงอติตยัง
ตั้งพระลักษมณ์ นองหนอ ขอพิ้งพิ้ง
อย่าทอดทิ้ง...ดูแลพี่...มิคลาดตา

รู้ซัดว่า...มาริต...ที่คิดซัด
ช่วยหลานต๋อ มัดกาม ตามประสา
ทศกัณฐ์ อันธพาล ปล้นอุรา
ชิงลีดา มาบำเรอ เจอเคราะห์ร้าย

มาริตต้อง ขอทัก กรรมตนเอง
ตามครรลอง ไบราณ ก่ออาชานไว้
พระราม...แฝงศรฆ่า...ชีวาตาย
ก่อนจะตาย ได้ล่อ ขอพระลักษมณ์

น้องจางเร่... รับไฉ... ไปช่ดยที่
ด่ดยมฤคิ... ที่ตาม... งามประจักษ์
แท้จรงหรือ คี๑๑สุริา พญายักษ์
ท้าวดหาญนัก ธาโถม เข้าโรมรัน

พระลักษมณ์ ทดงก๑ จนจิตตก
สุดตระหนก ห่วงเชษฐา จักเอาดีไป
ไปช่ดยพี... ทั้งดีตา... วิธาดิณย์
ถูกทจกัณท์ สันดานชั่ว ลักต๋อไป

ผู้ประพันธ์ : โกวิท ธีรวิโรจน์

อีกหนึ่งตัวละครขอลือหน้า
ถึงมารีศมีเรื่องราวให้เล่าขาน
แม่เป็นญาติสนิทชิดชอกกับเจ้า
เป็นบริการคอยรับใช้จนตายไป

ยักษ์อุสุรามาริศบุตรสุดที่รัก
ของนางภากนาสุริสรับใช้
ถูกพระรามพระลักษมณ์ฆ่าตาย
จึงร่วมกับพี่ชายสาวหายักษ์ดุดัน

เพื่อตามไปจะแก้แค้นแทนมารดา
แต่ทว่าสาวหายักษ์
ถูกพระรามฆ่าตายตายชั้ฉนั้น
แค้นโคกตัดยักริศจิตแค้นใจ

แต่เมื่อมองพระรามอร่ามเห็น
ดีกรเด่นเป็นพระองค์ไม่สงสัย
มาริศแสร้งว่าเป็น ๖ พระนารายณ์
จึงหนีไปไม่คิดสู้องค์ภูมิ

มาริศเป็นสัตว์จำแวงที่แปลงร่าง
ให้เป็นนางทองงามอร่ามดี
ทรงมงกุฎสวมก๊อปปี้โศภี
กายนั้นสีขาวอ่อนนุ่มอำไพ

ในคราวครั้งทศกัณฐ์เกิดตณหา
ยื่นคำขอร้องสืตพาหลงใจ
อยากได้นางเป็นภริยาพะนางใจ
จึงคิดไปลักพาจากพระราม

เอกอุบายให้มาริตคิดแปลงร่าง
กลายเป็นนางสืตของผดผองล้ำ
แล้วเดินให้สืตาเห็นดูเด่นงาม
จนเกิดความพึงใจในนางทอง

นางอุณณอนให้พระรามอร่ามหล้า
ไปจับนางทองมา ๖ สิ้นทอง
แม้รู้ขัดยักษ์แปลงกายไข่กวางทอง
แต่จำต้องเพราะไม่อาจขัดใจนาง

ยักษ์มาริตกวางทองต้องพระศรี
ล้มลงนอนจนตายแต่ได้สร้าง
กลอุบายให้หลอกสืตีสืตนาง
ร้องกรีดดังตัดเป็นเสียงเฮียงรามา

หลังให้นางสืตาและพระลักษมณ์
หลงกลยักษ์ว่าพระองค์ทรงเสียวท่า
แล้วพระลักษมณ์จักได้ไปช่วยมา
ทั้งสืตนางอยู่แต่ผู้เดียว

อุบายนั้นหวังให้ในตอหน้ำ
 ทศกัณฐ์ได้ไถ่กาสะเลาเจดีย์
 เจ้าพลับพลาอย่างงายสไบเขียว
 ได้บุกเตียงลักดีดาจากพระราม

สวนมาริตกลางทองหลังร้องล่ง
 ก็หมดห่วงล้มลงที่ปล้ำพิพัฒน์
 ขาดใจตายต่อหน้าองค์พระราม
 จีพดับตามพิภยเสวาทุณย์

ปล่อยให้เมียนางเกษมมารตรี
 ต่องโตก็ปวดร้าวเศร้าหนักหนา
 สวนสนนยวิภและดาญ์เวกดูยก
 เจ้ากรุงลงกรับไปอยู่ในวัง

ผู้ประพันธ์ : ฤๅพร สุวรรณปากแพรก

ในการศึกษากาพย์อันยิ่งใหญ่
รามเกียรติ์กล่าวไว้ว่าศึกษา
เป็นสงครามระหว่างยักษ์กับราม
เป็นเอาใจคนดีบดขี้

องค์นารายณ์อดทนด้านเป็นเรือ
มาครองเมืงโยธยาบุรีศรี
ยักษ์นั้นทุกองเกิดเป็นคดี
ครองธานีลงกาทำสงคราม

ในดั่งนกกรรมนำสร้างเหตุ
เกิดอาเพศเฝ้าแก้วเขตขาม
ทศกัณฐ์นำศึกชิงตัวนาง
คือสงครามนางสีดาด้วย

จะกล่าวถึงเรือราดคราดต้นเหตุ
เขาราชสีมานักขามแม่จอมขวัญ
เป็นน้องสาวของพญาทศกัณฐ์
มีวิชาคู่กันเป็นภักดา

สามีนางอยู่ด้วยด้วยเข้มแข็ง
ให้เป็นแรงปกป้องเมืงโยธยา
คอยเฝ้าอยู่ดูแลกรุงลงกา
คือสามีภรรยาเป็นคู่ดี

มาวันหนึ่งทศกัณฐ์ประพาศป่า
พร้อมมณโฑพาแม่โฉมศรี
ให้จิตรารักษานครศรี
เจ็ดราตรีอยู่ไม่กลับมา

จิตรานั่นเหน้อยยากอยากพักผ่อน
เกิดง่วงนอนอ่อนแอเสียกระนั้นหนา
จึงแอบลื่นออกคลุมกรงองกา
แล้วพักผ่อนภาวนาหลับไป

ทศกัณฐ์กลับจากประพาศป่า
เห็นสิ้นจิตหาคุดมเมืองให้สงสัย
เข้าใจผิดเป็นมนตราน่าตกใจ
ขว้างจักรไปตัดสิ้นสิ้นชีวิต

นางล้ามักหาเสียใจเป็นยิ่งนัก
เมื่อสามีสุดที่รักมาอาลัย
รำร้องไห้โศกอาบด้วย
ดวงชีวันแทบสิ้นสลายไป

นางจึงออกท่องเที่ยวในไพรป่า
พบพระรามต้องตาแอบรักใคร่
จึงเกี้ยวพาอยากได้เป็นคู่ใจ
องค์พระรามรู้ในไม่ต้องการ

นางยักษาทามไปยังอาศรม
เห็นสีดาขวนขวมสมัครสมาน
จึงคิดร้ายกำจัดนางนงคราญ
หวังได้องค์อุตารมาชีนุ

แต่พระรามจับได้ให้พระลักษมณ์
ลงโทษหนักตัดจมูกและใบหู
แล้วปล่อยนางคืนไปไม่เห็นเหตุ
นางพญูจึงกลับเมืองลงกา

จึงวางแผนบอกความตักทูล
นางสีดาได้สั่งยามหนักหนา
พญายักษ์เอายาได้กัณยา
จะลักพานางไปในทันที

จะกล้าถึงมาริตสีขิดฟ้า
เป็นหลานน้ำตักทูลมีศักดิ์ศรี
ดูนางภาภนาสูริอสูริ
นางเฉษฐาเทวีเป็นภรรยา

กายเป็นมำหน้าเป็นยักษมุกะดู
สวามิภักดิ์มารดาเป็นเมษสุ
นนายสิริและนายเวกสวามิภักดิ์
อยู่ดงการวมวงศ์ตักทูล

จนเมื่อทำอุทกพัทตร์รับฟังข่าว
เป็นเรื่องราวนางสีดาพาไฟฝัน
ให้หลงรักปักใจสุดรำพัน
ตั้งใจมั่นลักพาสีดาหนี

ให้มาริตแปลงกายเป็นภวานทอง
เดินเมื่อยมดองบรรเจิดเจิดจ้า
นางสีดาพบเห็นก็ยินดี
จิตรเบรรมปริศนียาก ได้ด้วยพอใจ

นางนงลักษณ์ร้องขอต่อภักษิตา
ขับภวานทองนั้นมาให้ออได้
พระรามรู้ว่ายักษ์แปลงร่างไป
แต่ไม่อาจขัดใจนางพงา

จึงตามภวานทองมาในป่าใหญ่
ห่างไกลไปไพรกว้างทางภูเขา
แฝงศรไปฆ่ามาริตอสุรา
แม้ใกล้สิ้นชีวิตร้างว่างดูน่าย

แก่งสงเสียดเป็นพระรามเสียดที่ยักษ์
เรียกพระลักษมณ์ช่วยด้วยก่อกวนละสาย
นางสีดาหลงกลกระวนกระวาย
ทรงพระรามเป็นอันตรายถวายชีวา

นางตั้งให้พระลักษมณ์จากอาศรม
ด้วยอารมณ์ที่พอใจเป็นนักหนา
อยู่คนเดียวตามแผนเจ้าองคา
มาลักพานาง ไปตั้งใจมาร

ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ เชียงใหม่

